

BERNSTEIN 100 ÅR CANDIDE

TORS DAG 1 MARS 2018

Kl 19.00 DE GEERHALLEN NORRKÖPING

FREDAG 2 MARS 2018

Kl 19.00 CRUSELLHALLEN LINKÖPING

Introduktioner kl 18.30 med Göran Gademan

Norrköpings Symfoniorkester

Dirigent **Stefan Solyom**

Konsertmästare **Erik Arvinder**

Bel Cantokören,
Musikaliska Sällskapet's Kammarkör

Solister

David Danholt tenor

Susanna Andersson
sopran

Carolina Krogius
mezzosopran

Uwe Schenker-Primus
baryton

Magnus Kyhle tenor

Ingrid Tobiasson
mezzosopran

Martin Hultkvist tenor

Välkommen till Norrköpings Symfoniorkester! Checka gärna in, ta bilder i foajé och konsertsal och berätta att du är här! Innan konserten börjar ber vi dig dock stänga av telefon och kamera, eftersom ljuset från skärmar stör både publik och artister. Under konsert är fotografering och ljudupptagning ej tillåten. I applådtacket går det bra att ta bilder igen. Hoppas du får en riktigt fin konsertupplevelse med oss!

Stefan Solyom

Stefan Solyom är dirigent, kompositör, arrangör, hornist och pianist. Han utbildades vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och vid Sibeliusakademien i Helsingfors med pedagoger som Jorma Panula och Leif Segerstam.

Stefan Solyom har vunnit stor internationell uppmärksamhet, inte minst sedan han år 2000 vann den Internationella Sibeliusstävlingen för dirigenter. 2009 blev han musikdirektör vid Deutsche Nationaltheater und Staatskapelle i Weimar, där han förutom konserter även dirigerat operor som Eugen Onegin, Figaros Bröllop, Rigoletto, Tosca samt Tristan och Isolde. Sedan debuten som operadirigent vid Kungliga Operan i Stockholm har han bland annat gästat operahusen i Paris och Frankfurt samt Komische Oper i Berlin. Vid Kungliga Operan har han dirigerat Lidholms Ett drömspel, Sjtjedrins Carmenbalett och Mozarts Trollflöjten. På Vasateatern ledde han Reimanns Spöksonaten och i de Geerhallen uruppförde han våren 2001 Franke-Bloms H.P., operan om boxaren Harry Persson. På operascenen har han även dirigerat Tosca på Parisoperan, Romeo och Julia, Faust och Le Villi på Frankfurteroperan, Läderlappen och Barberaren i Sevilla på Komische Oper i Berlin samt Rucklarens väg och Thomas Adès Powder Her Face vid musikfestivalen i Bremen.

Stefan är en regelbunden gäst vid Stockholms och Göteborgs symfoniorkestrar, och har återkommande uppdrag vid flertalet svenska orkestrar, liksom han gästspelar vid orkestrar runt om i världen, även i USA och Australien. Från hösten 2014 är han chefsdirigent för Helsingborgs Symfoniorkester.

David Danholt *Candide*

Den danske hjältetenoren David Danholt erövrade 2014 första pris vid Seattle Opera International Wagner Competition. Han är utbildad i Köpenhamn och är starkt knuten till Den Jyske Opera, där han sjungit en rad betydande tenorroller. Han är också flitigt engagerad vid andra europeiska operahus.

Susanna Andersson *Kunigunda*

Susanna Andersson föddes i Östersund och efter grundutbildning fortsatte hon med högre studier vid Guildhall School of Music and Drama i London. Medan hon studerade där vann hon den eftersökta Gold Medal Competition och utexaminerades med First Class Honours, varpå hon fortsatte med att vinna det eftertraktade årliga Kathleen Ferrier Awards. Hon har främst sjungit roller av Mozart och Verdi i Leipzig, Köln, Weimar, Stockholm, London och Buenos Aires.

Carolina Krogius *Paquette*

Carolina Krogius är en finsk mezzosopran som 2011 vann Ulrich Burchards Award för unga sångare, och som därefter engagerades som ordinarie medlem i statsoperans i Meiningen ensemble. Hennes grundläggande studier bedrevs i Åbo och därefter vid Royal College of Music i Manchester. Hon är också mycket intresserad av att framföra samtida musik, och har framträtt på många internationella scener.

Uwe Schenker-Primus *Maximilian*

Den tyske barytonsångaren Uwe Schenker-Primus startade sin musikaliska bana i en gosskör, men utbildade sig sedan i Würzburg där han erhöll opera- och konsertdiplom. Han har framträtt vid operateatrarna i Weimar, Darmstadt, Leipzig och Berlin. Hans oratorierepertoar sträcker sig från Monteverdi via Bach och Mendelssohn till Brahms och samtida tonsättare som Penderecki och Adams. Även Lieder ligger honom varmt om hjärtat.

Magnus Kyhle *Dr Pangloss/Martin/Berättare m fl*

Tenoren Magnus Kyhle är utbildad vid Adolf Fredriks Musikklasser, Kungliga Musikhögskolan och Operahögskolan i Stockholm. Efter att ha debuterat på Norrlandsoperan och Vadstenaakademien har han sedan slutet av 1980-talet framträtt i över tusen föreställningar i över hundra operor på Kungliga teatern. Han var på 1990-talet även anställd vid operorna i Darmstadt och Salzburg. Även sedan han officiellt gått i pension framträder han flitigt.

Ingrid Tobiasson *Den gamla damen*

Hovsångerskan Ingrid Tobiasson studerade vid Operahögskolan i Stockholm och debuterade på Folkoperan 1985 som Amneris i Verdis Aida. Sedan 1988 är hon anställd på Kungliga Operan där hon framträtt i en lång rad operaroller av skiftande slag, från Carmen till Omega i Börtz Backanterna och Portvakterskan i Lidholms Ett drömspel. Hennes repertoar är imponerande bred och omfattande – och hon är även en efterfrågad konsertsångerska.

Martin Hultkvist *Guvernören/Vanderdendur*

Sydsvenske tenoren Martin Hultkvist utbildade sig vid Musikhögskolan i Malmö i sång och trombon. Han har medverkat vid Lucerne Festival Academy under bland andra Pierre Boulez och har i Sverige vid flertalet tillfällen framträtt som solist i verk som Brittens Serenad för tenor, horn och stråkar, Bachs Johannespassion, Juloratorium och H-moll mässa, Mozarts Requiem, Händels Messias med flera. 2010 anställdes han även som solo-trombonist i Malmö Operaorkester.

LEONARD BERNSTEIN (1918–1990)

Candide (2t 55')

Den 1 december 1956 var det dags för den framgångsrike populärtonsättaren Leonard Bernstein att presentera sin tredje uppsättning på Broadway efter succéerna *On the Town* och *Wonderful Town*. Han hade fångats av 1700-talsattikern Voltaires berättelse om den unge Candide, som av sin lärare Dr Pangloss fått lära sig att allting görs för sina förtjänsters skull och att man därför nu levde i den bästa av alla tänkbara världar. Men när Candide kommer ut i världen upptäcker han såväl kriminalitet som grymhet och lidande. Mot slutet har han blivit en krass realist som fråntagits all optimism och idealism – och därmed liknar han oss alla. I detta verk har Bernstein mer skrivit en operett än en musikal, och han har på ett musikhistoriskt genialt sätt utnyttjat åtskilliga stilistiska element från vals, ballad, serenad, koloratur, folkmusik, opera och jazz – något som han skickligt och livfullt fångat upp i den sprudlande uvertyren. Sedan var det inte långt till *West Side Story*, chefsdirigentskapet för New Yorkfilharmonin och en av 1900-talets mest imponerande karriärer.

Candide har aldrig försvunnit från teaterscenerna, men den har presenterats i många olika versioner. Originalets textförfattare var Lillian Hellman, men sedan 1974 har den i allmänhet framförts med texter av Hugh Wheeler, som är mer trogen Voltaires berättelse. Med tiden har åtskilliga andra bearbetat texten (däribland Richard Wilbur, Dorothy Parker, Stephen Sondheim, John Mauceri och Bernstein själv). 1982 följde en operaversion som ofta spelats. Men 1988 dirigerade Bernstein (och spelade in på skiva) det han kallade sin slutgiltiga version. Vilket inte hindrat andra från att fortsätta bearbetandet av denna lindrigt sagt rörliga berättelse.

NORRKÖPINGS SYMFONI

Violin 1

1:e konsertmästare
Henrik Jon Petersen, Vakant

Alt. konsertmästare Mikael Wenhov

2:e konsertmästare Paul Waltman

Carina Beckett, Sarah Dodd Falkebring,
Matts Eriksson, Josep Esteve,
Lars Hedborg, Magnus Ivarson,
Kristina Lindholm Vahlöf, Ingrid Olsson,
Tanja Orraryd, Nina Söderberg,
Johanna Tafvelin, Anders Törnqvist

Violin 2

Ruth Anderberg*, Fredrik Anderberg**,
Håkan Jonsäll**, Lars Andersson,
Boel Bengtsson, Karin Engström,
Åsa Holm, Anne Holmer, Jin Hågerström,
Richard Michelin, Mohamed Sharara,
Rocio Vilaplana, Sonja Vrieze

Viola

Lennart Falkebring*, Crista Bergendahl**,
Gunnar Enbom**, Nanako Akai,
Björn Carlén, Erika Gabrielsson Backlund,
Thomas Hall, Pernilla Rönnlund,
Markku Sorri, Karin Svanberg Ancker

Cello

Solocellist Niklaas Veltman

Pelle Hansen* (tjl), Fredrik Lindström**,
Sofia Petersen**, Bo-Göran Christians,
Torstein Dalene, Mattias Fagius,
Erik Uusijärvi, Leif Vahlöf,
Ingrid Åkerblom

Kontrabas

Björn Malmqvist*, Jan Duda**,
Anna-Cecilia Bergman**,
Emma Josefsson Bjørnevik,
Johan Strindberg, Daniel R Thomas,
Roine Uddfeldt

* Stämledare, ** Alternerande stämledare,

ORKESTER 2017-2018

Flöjt

Teodor Tirlea*, Annica de Val**, Vakant

Oboe

Pelin Lius*, Thomas Bodin**,
Hanna Edqvist

Klarinett

Johnny Jannesson*, Lars Paulsson**,
Vakant

Fagott

Linus Björnstam*,
Eva Petterson Veltman**,
Per Jonsson Gille

Horn

Lennart Langer*, Anna Ahlenius**,
Jan Lejonclou, Lars Thapper,
Elisabeth Åkervall

Trumpet

Elias Svanberg*, Filip Draglund**,
Stefan Mattsson

Trombon

Eric Svensson*, Christoph Schnaithmann**

Bastrombon

Johan Wiklund**

Tuba

Ole Christian Grønning* (tj)
Sami Al Fakir (vik)

Pukor

Lars Gärd*, Anders Dahlstedt**

Slagverk

Martin Orraryd*, Petter Svensson**

Harpa

Delphine Constantin Reznik*

DETTA HÄNDER I CANDIDE

AKT I

Efter UVERTYREN hälsas vi välkomna av WESTPHALIA CHORALE, varpå den osannolika skrönan om Candide tar vid, den oäkta brorsonen till baron Thunder-ten-Tronch. Han är kuvad av såväl baronessan som hennes son Maximilian. I slottet bor också Paquette, en mycket tjänstvillig servitris, och Kunigunda, baronessans dotter, som Candide är förälskad i. De finner sig alla väl tillrätta i livet. LIFE IS HAPPINESS INDEED/LIFE IS ABOUT PERFECTION.

De fyra ungdomarna undervisas av tidens främste filosof, dr Pangloss, som menar att de lever i THE BEST OF ALL POSSIBLE WORLDS, och i UNIVERSAL GOOD ber filosofen sina studenter att sammanfatta vad de har lärt sig.

Kunigunda råkar se dr Pangloss kela med Paquette, men han förklarar att det bara var ett fysiskt experiment – men hon tycker det verkar så trevligt att hon tänker pröva samma experiment på Candide. De förklarar varandra sin kärlek och drömmer om vad ett liv som man och hustru skulle innebära. OH HAPPY WE. Detta gillas nu inte alls av baronen så Candide skickas iväg från slottet och vandrar ensam iväg med sin optimism. IT MUST BE SO.

Han kidnappas av en främmande armé som planerar att "befria" hela Westphalia. När han tar en promenad tolkas det som ett flyktförsök, och man straffar honom grymt. Armén attackerar slottet, och medan familjen ber faller kören in i WESTPHALIA CHORALE. Alla i slottet tycks ha dödats i slaget. BATTLE MUSIC. Candide besöker slottsruinen för att söka efter Kunigunda. CANDIDE'S LAMENT.

Candide dyker upp i Holland där anabaptisten Jacques tar sig an honom, och där han stöter på en vanställd tiggare som han ger sitt sista öre. Det visar sig vara Pangloss, som vanstälts av den syfilis han fått av Paquette. DEAR BOY. Jacques erbjuder dem anställning och de seglar iväg till Lissabon. Dessvärre förliser båten i en storm och Jacques drunknar. De anländer just under det stora vulkanutbrottet som kräver 30 000 människors liv. Inkvisitionen har fångslat oliktränkande för att avrätta dem medan en gammal dam och Kunigunda tittar på från en balkong. Så känner de igen Pangloss och Candide som fångslas av inkvisitionen som kättare, och blir offentligt torterade. Pangloss hängs och Candide pryglas. AUTO-DA-FÉ (WHAT A DAY). Kunigunda svimmar. Men när tiderna är så här dåliga, då kan de bara bli bättre!

Den gamla damen lägger om Candides sår och leder honom till hans stora förvåning till Kunigunda. Hon hade blivit den bulgariska kaptensens rov och utsatts för våldtäkt, och sedan sålts till den förmögne juden Don Issacher. För närvarande är hon sexslav omväxlande mellan Don Issacher och Lissabons ärkebiskop. Den gamla damen varnar dem för att Issacher och ärkebiskopen är på ingång. Candide råkar döda dem oavsiktligt genom att hugga dem med sitt svärd. IT MUST BE ME.

De fortsätter sin resa och hamnar i Paris. THE PARIS WALTZ. Kunigunda undrar över vad hon gjort för att överleva i den hisnande arian GLITTER AND BE GAY. Candide fundrar över hur det varit. YOU WERE DEAD, YOU KNOW. De märker att inkvisitionen är efter dem och förskräckta flyr den gamla damen, Candide och Kunigunda med Kunigundas juveler, som stjäls, varför damen erbjuder sig att sjunga för att få ihop pengar till middag. Den gamla damen berättar att hon föddes som dotter till påven, men att hon fått uppleva en rad olyckor, som våldtäkt, slaveri och kannibalism. I AM EASILY ASSIMILATED. Den franska polisen anländer för att arresteras Candide för mordet. Men istället för att straffas, accepterar han att kämpa för jesuiterna i Sydamerika och tar med sig Kunigunda och den gamla damen till den nya världen och ännu skeppet. QUARTET FINALE.

AKT II

Maximilian och Paquette är förklädda till slavflickor. Don Fernando d'Ibaraa y Figueroa y Mascarenes y Lampourdos y Souza är guvernör i Montevideo och förälskar sig i Maximilian, men när han upptäcker sitt misstag säljer han honom till en präst. Under tiden har Candide, Kunigunda och den gamla damen också anlänt till staden, där guvernören nu istället förälskar sig i Kunigunda. MY LOVE. Den gamla damen övertygar Kunigunda att giftermålet med guvernören skulle gynna hennes ekonomi. WE ARE WOMEN.

Candide blir vän med Cacambo och accepterar honom som sin betjänt. Den gamla damen påpekar att polisen fortfarande är efter Candide, så de flyr från Montevideo och dyker till slut upp på ett jesuitläger där de träffar Fader och Moder Superior, vilka, tro det eller ej, är Maximilian och Paquette. THE PILGRIM'S PROCESSION/ALLELUIA. När Candide berättar för Maximilian att han vill gifta sig med Kunigunda blir han ilsken och utmanar Candide på duell. Dessvärre dödas Maximilian en andra gång oavsiktligt, varpå Candide tvingas fly in i djungeln och för att på håret bli uppäten av stammen Buglugs.

Tre år senare klagar Kunigunda och den gamla damen på överklassens brister. Men guvernören lyssnar inte till deras klagan. QUIET. Under tiden har Candide och Cacambo, svältande och vilslna i djungeln hittat en båt och flutit nedströms till en grotta innan de slutligen når Eldorado, staden där guld och juveler glittrar på gatorna. Där ingen styrs av lagar eller bestämmelser. INTRODUCTION TO ELDORADO. Invånarna dyrkar en gud i motsats till tre. Här finns vetenskapliga palats, rosenvatten och stenar med kanel- och nejlikedoft.

I avsaknad av Kunigunda ger sig Candide ändå iväg från detta paradiset. Byborna betraktar honom som galen, men hjälper honom genom att skänka honom några gyllene får och en maskin som kan guida honom, Cacambo och fåren över berget. THE BALLAD OF ELDORADO. Ett efter ett dör fåren tills bara två återstår. Ovillig att ta sig tillbaka till Montevideo ger sig Candide, Cacambo och ett av fåren av för att friköpa Kunigunda, och säga henne att de snart ska ses igen – i Venedig.

När Candide kommer till Surinam träffar han Martin, en lokal pessimist. Han visar honom en slav med en hand och en fot som han förlorat under majsskördens. WORDS, WORDS, WORDS.

Den holländske skurken Vanderdendur erbjuder Candide en plats på skeppet Santa Rosita, i utbyte mot fåret. Candide blir överförtjust när han hör att skeppet ska avresa till Venedig – och han önskas BON VOYAGE. Men båten sjunker och Martin drunknar.

Candide anländer till Venedig där karnevalen just pågår. MONEY MONEY MONEY. Medan andra spelar roulett och baccara letar Candide efter Kunigunda. Maximilian har blivit korrupt polisprefekt och borgmästare. Paquette är stadens bordellmamma. Kunigunda och den gamla damen är anställda för att egga spelarna att satsa mera pengar. WHAT'S THE USE? Pangloss firar efter att ha vunnit på roulett och spenderar sina pengar på ställets damer. THE VENICE GAVOTTE. Candide är karnevalsutklädd, hälsar på Kunigunda och den gamla damen, som också är maskerade och försöker svindla av honom pengarna. Så faller alla deras masker och de blir förskräckta när de känner igen varandra. När han ser vad Kunigunda blivit, förlorar han bilden av och tron på henne. NOTHING MORE THAN THIS. Candide kan inte prata på flera dagar. För de få pengar han har kvar köper de en liten gård och kören säger att livet bara är livet och att det inte finns något paradiset. UNIVERSAL GOOD. Candide säger till slut att han bestämt sig för att gifta sig med Kunigunda. MAKE OUR GARDEN GROW.

Kommande konserter våren 2018

SPRUDLANDE KLARINETT

TORS DAG 8 MARS

kl 19 De Geerhallen Norrköping
Introduktion kl 18.30

Dirigent **Okko Kamu**

Solist **Emil Jonason** klarinett

Debussy Förspel till en fauns eftermiddag

M Lindberg Klarinettkonsert

Brahms Pianokvartett nr 1,
arr Schönberg

MUSIK FRÅN ÖSTERGÖTLANDS SKÄRGÅRD – 18.00 HOS OSS

ONSDAG 14 MARS

kl 18 De Geerhallen Norrköping

Matinkvartetten

Matts Eriksson violin, **Mats**

Strand violin, **Malin Bratt** viola,
Ingrid Åkerblom cello

Verk av tonsättare som var verk-
samma i Östergötlands skärgård
och som inspirerats av den.

JENNY WILSON

LÖRDAG 17 MARS

kl 19 De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Hans Ek**

Solist **Jenny Wilson**

Johannes Berglund synthar

Micke Häggström trummor

Läs mer på vår hemsida norrkopings-symfoniorkester.se

Texter Stig Jacobsson. Stefan Solyom foto Björn Dahlgren, SON foto Björn Dahlgren,
Emil Jonason foto Andreas Sander, Jenny Wilson foto Daniel Writberg.

Norrköpings Symfoniorkesters sponsorer 2017–2018

SILVERPARTNERS

Övriga: Advokatfirman Glimstedt | Almroth Industrifastigheter AB | Amec Foster Wheeler | Best Western Hotel Princess | Kurt och Brita Ehlert | Ernst & Young AB | Gunnar Gunnarsson Fastighets AB | Holmen Paper AB | HSB | Hyresbostäder | Mattssons Fastighetsutveckling AB | Ringarums Busstrafik AB | Swedbank | Tage Rejmes Bil AB | Tommy Holm Revisionsbyrå AB

Fonder: Fond of Music, donation från Marianne och Lennart Lindqvist |
Siv Ericssdotters stiftelse, donation

SON samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan, planterar SON fem träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Vd Pia Kronqvist, Tf konstnärlig ledare Mats Engström, Kommunikationschef Agneta Lindmark Thomas
www.norrkopings-symfoniorkester.se, info@norrkopings-symfoniorkester.se

